

do magis e cōcepit qz potētie materiales q̄to sunt
min⁹ cōcepte per applicationem ad materiā tanto
magis perfectiores. velocitas aut motus nō sequit⁹ ma
gnitudinem virtutis q̄ est p accidēs per extēsiōem
ad magnitudinē subiecti sed magis eam q̄ est per se
scdm propriam perfectionē quia q̄to aliquod ens
actu est perfectius tanto est vehementius actuum
vnde non potest dici q̄ potentia que non est in ma
gnitudine qz non est infinita infinitate magnitudinis
que est ex magnitudine subiecti propter hoc nō cau
set augmentum velocitatis in infinitum quod ē mo
ueri in non tempore. Iterum restat dubitatio qua
re anima celi que mouet in virtute motoris separa
ti infiniti magis fortatur ab eo vt possit mouere tē
pore infinito q̄ vt moueat velocitate infinita idest
in non tempore. Respondeo dicendum q̄ omnis po
tentia que non est in magnitudine mouet per intel
lectum. Sic enim philo. probat celum moueri a suo
motore in .xi. metha. Nulla autem potentia que est
in magnitudine mouet quasi intelligens. Probatur
est enim in tertio de anima q̄ intellectus non est vir
tus alicuius corporis. Hec aut est differentia inter
agēs per intellectū z agēs materiale qz actio agē
tis materialis proportionatur nature agētis. Tan
ta enim procedit calefactio q̄to est calor. Sz actio
agen tis per intellectum non proportionatur natu
re ipsius sed forme apprehense. Non enim edifica
tor tñ edificat q̄tum potest sed q̄tum exigit ratio
forme concepte. Sic ergo si aliqua esset virtus infi
nita in magnitudine sequeretur q̄ motus ab ipso p
cedens esset secundum proportionem eius et ita p
cedit demonstratio presens. Si autem sit virtus in
finita non in magnitudine motus ab ipsa non proce
dit secundum proportionem virtutis sed secundum
rationem forme apprehense idest secundum q̄ con
tingit fini et nature subiecti. Erule⁹ vi de dubita
re an deus sua potentia possit facere vacuum quia
pōt facere duos mūdōs excētricos. Itē an pōt ex
tra celū mouere lapidem vel angelum qz motus per
se est ad vbi si dicas q̄ sine motu pōt aduenire nouū
vbi quia ad locum non est per se motus localis cuz
sit quantitas. Contra hoc est quintus phisicorum.
Contra hec arguitur primo ostendendo q̄ secun
dum philo. primus motor nō est infinite virtutis qz
sequeretur q̄ posset velocius mouere celū q̄ nūc mo
ueat z per consequens motus celi posset esse irregu
laris quod phi. habet pro inconuenienti patet con
sequencia ppter infinitā virtutē. Itē vt dicitur. ij.
celi. t. c. xxxix. non in quocūqz tēpore paruo cōtigit
citharisare z similiter nec celū moueri secundū phi.
ibidem ergo motor primi celi est finite virtutis et
hic supponit q̄ motor primi celi immediate est ipse
deus secundum philosophum.

Secundo si motor celi esset infinite virtutis seq
retur q̄ posset mouere celū in instāti probat⁹ quia
nisi sic sequeretur q̄ ens naturale finite virtutis pos
set ita velociter mouere sicut deus. Item q̄to ali
quid est maioris virtutis tanto in minori tempore
potest mouere ergo si deus sit infinite virtutis seq
tur q̄ potest mouere in instāti quia non minus po
test libere agens q̄ si ageret naturaliter quod si con
cedas ponatur ergo q̄ celū moueatur circulariter i
instāti. Contra successio est de ratione motus z il
la non potest esse in instāti. Item tunc aliqd muta
retur quod tamē esset in eodē loco in quo prius z p
pns non mutaretur quia mutari est esse in alio loco
in quo prius non erat capre. videtur non habere p

incōuenienti q̄ anima christi descendendo ad infer
num a deo mutetur in instāti z ita dicit albert⁹ de
mobili in vacuo sed contra tñc naturaliter aliquid
esset sacramentaliter in loco sicut corpus christi qz
totum esset in qualibet parte loci.

Tertio phi. dicit in. ij. celi. t. c. lxxix. q̄ si firmamen
to adderetur vna alia stella tunc suo motori esset la
boriosū mouere celū. Ex quo apparet q̄ motor pri
mi celi quod phi. putat esse firmamētū est finite vir
tutis vt tenet cō. vt dicit. s. t. ibidem lectione. xix.
Item secundū phi. corpus infinitū non posset moue
ri vt patet primo celi ergo secundum philo. nulla ē
virtus infinita. Antecedens patet quia omnem lo
cum occuparet z ex hoc destruitur probatio conclus
ionis nec est verum q̄ omne per accidēs reducitur
ad per se. Alias sicut nunc motus celi est infinitus
per accidēs ita oporteret q̄ aliquis esset motus in
finitus per se quod est falsum.

Quarto. xij. meta. t. c. xliij. phis dicit q̄ talis
est ordo inter motores qualis est ordo iter mobilia.
Sed celi non se excedunt in infinitum ergo nec mo
tores quorum primus est deus. Item si deus esset i
finitus in virtute sequeretur q̄ posset producere effe
ctum infinitum quia ex effectu finito non concludi
tur causa esse infinita. Item perfectio rerum sumit⁹
respectu dei hoc autem esset falsum si est infinit⁹ qz
tunc vna non esset pfectior alia cū quelibet infinite
distet de hoc in. de celo et mundo.

Quinto deus est mēsurā omniū aliarū substanti
rū secundū phi. x. meta. sed vnū quodqz mēsurat⁹ pri
mo sui generis nec mēsurā in infinitū excedit mē
suratū q̄ alias p mēsurā illā nulla fieret certificatio
igitur deus est finite virtutis z potentie. Item frus
tra est potentia que non potest reduci ad actum sz
deus nō pōt facere actu infinitū. Itē deus est sim
plex ergo nō est infinit⁹ quia infinitū est passio q̄ti.
Item licet intellectus habeat successive infinitos ef
fectus nō tñ est infinitus. Item deus agit tota sua
potentia et tamen non producit nisi finitum.

Sexto si de⁹ esset infinite virtutis hoc maxime esset
ppter rōnē. S. t. qz scz causa pma mot⁹ infiniti dz
esse per se causa infinitatis mot⁹ et virt⁹ cause per se
determinat ad effectū per se z ideo qd est causa pma
infinitatis p accidēs mot⁹ hz illā virtutē q̄ posset
mouere mobile infinitum si esset. Sed contra nullus
tale est ergo virtus dei non est infinita absolute sed
solū ex cōditione. Itē motus infinitus p accidēs
sufficienter pōt fieri a virtute finita infinita tamen
per accidēs igit. Itē phi. hic nō arguit nisi ex prius
pbatis sed prius non pbauit motū esse infinitū nisi
ex parte tēporis. Itē albedo solū est q̄ta per acci
dens ergo motus ex subiecto infinito nō est infinit⁹
per se sed magis ex tēpore p se ipsum mēsurat⁹ si em
motus est p se infinitus ex subiecto ergo necessario
et per consequens aliquis talis mot⁹ esset.

Septimo ad idē si deus esset infinit⁹ hoc ma
xime esset sicut dicit. S. t. qz non finitur p materiā
Sed cōtra seqretur q̄ virtus angelorū esset simpli
citer infinita. Forte dicis q̄ essētia āgelorū finitatur
per esse quod recipiū. Cōtra pri⁹ est essētia q̄ esse
queritur ergo an in illo priori essētia āgeli ē finita
vel infinita. Forte dicis q̄ est infinita inferi⁹ nō tamē
simpliciter ergo nec etiā ipse de⁹. Itē albedo sepa
rata non est infinite virtutis. Itē licet vnū corp⁹ finia
tur ad aliud corp⁹ tñ nō sequit⁹ q̄ sit infinitum alio
corpore secluso ergo lz finiat⁹ p materiā. Ex hoc
nō seqtur q̄ si deus nō habet materiā q̄ sit infinitus